

Broeders en zusters in Christus,

Op een niet zo'n mooie Hemelvaart, enige jaren geleden, bezocht ik in het Duitse stadje Neuerburg in de Eifel een schitterend pas gerestaureerd kerkje.

Ik keek mijn ogen uit. Maar toen ik alle heiligenbeelden, in gloednieuwe staat, had bekeken, de vormen van een gotisch gewelf had bewonderd, bekwam mij een gevoel van totale vervreemding. Wat een vreemd gebouw toch eigenlijk, dacht ik, waarmee wij reiken naar God.

Dit vroeg ik me af. Zal Jezus Christus, teruggekomen op aarde, begrijpen, dat dit gebouw er staat om zijn zaak te dienen.

Zal Hij begrijpen, hoe volgelingen van zijn weg, er toe gekomen zijn, een dergelijk gebouw neer te zetten, omwille van zijn evangelie.

Snel heb ik dat gevoel weggeredeneerd. Ach, Hij zal het best begrijpen. En dat in weerwil van het feit, dat Hij zich niet zou herinneren ooit gezegd te hebben tijdens zijn leven op aarde, dat wij dit soort kerkgebouwen moesten neerzetten.

Hij die de torah kende en daarin gelezen had, hoe de aartsvader Jacob een gedenksteen oprichtte en die plaats Beth-El noemde, wat huis van God betekent, zal met verbazing naar ónze huizen van God hebben gekeken.

Dat gevoel van vervreemding, dat mij vaker plaagt, wordt bij mij altijd verdreven door een gevoel van verbazing. Over het volgende. Dat die zaak van Jezus van Nazareth maar doorgaat. Al 2000 jaren lang. Dat er nog steeds maar mensen zijn die Hem willen blijven volgen, dat althans proberen, in weerwil van vele mislukkingen.

We kunnen ons er over verbazen, dat de boodschap zo vele eeuwen is blijven bestaan, terwijl die boodschap toch heeft moeten wonen in een gebrekkige behuizing als de christelijke kerken, die bedoeld hebben, zich over zijn boodschap te ontfemen, maar zich er meer van hebben meester gemaakt. Wat hebben ze die boodschap slecht bewaard en bewaarheid.

Het zijn, o ironie, niet de kerken, die de boodschap van Jezus hebben bewaard, maar het is de kracht van Jezus' boodschap, die omgekeerd de Kerken heeft geschraagd en in standgehouden.

Daar moet God zelf achter zitten. Dat moet zijn Geest zijn. Niet voor niets zingen wij, dus met reden, over de Geest als behoeder van de Kerk. Soms, in onze gezangen en gebeden, kennen we onze eigen zwakte.

Ik kreeg onlangs een tekst onder ogen, waar ik even stil van werd, omdat daar zo kort en krachtig werd gezegd, waar het over gaat.

Zonder de H. Geest is God veraf,

Is Christus verleden tijd,

Is het evangelie dode letter.

Zonder H. Geest is de kerk een gewone organisatie

Is gezag macht

Is missie propaganda.

Zonder H. Geest is liturgie magie

Is christelijk handelen slavenarbeid.

Zonder H. Geest is de Kerk een gewone organisatie. Hoorde u net.

Inderdaad te vergelijken met de VN bijvoorbeeld. Daar mogen we niets slechts over zeggen, want ook deze organisatie handelt oprecht en zoekt naar gerechtigheid. En

we mogen zeggen, dat God ook door deze organisaties handelt, want de Geest waait waarheen hij wil, is het niet?

Maar de Geest is uitdrukkelijk gegeven aan de jonge kerk, een daarom rust daarop, hoe gebrekkig zij ook, in hun verdeeldheid, functioneren, Gods zegel van de waarheid en de waarachtigheid. De H. Geest maakt dus van organisaties die van nature nu eenmaal verstarren, een levend lichaam, een levend mystiek lichaam, zoals Paulus het uitlegt.

Maar het beeld van het mystieke lichaam heeft niet alleen betrekking op de kerk, die het op zichzelf van toepassing verklaart, maar ook en veel meer, voor wie de tekst laat spreken: het mystieke lichaam slaat het op de eenheid in de schepping. Eenheid tussen de mensen. Wij staan veel dichter bij elkaar dan wij denken, niet alleen zijn wij broeders en zussen om dat wij kinderen van God zijn, maar nog dichter dan broers en zussen staan wij bij elkaar, omdat wij één zijn in de Geest, zoals Paulus het zegt. In de kracht van de Geest, bij de doop gegeven, zijn wij één enkel lichaam. Wij vinden dat een moeilijk beeld, maar in de oosterse godsdiensten, en die bestaan nu eenmaal en ze zijn zelfs ouder dan de Joodse en Christelijke traditie, zou men daar geen enkele moeite hebben met een concept van een mystiek lichaam. 'Ge zijt dat zelf' is hun grondgedachte, als ze de relatie tussen mensen willen beschrijven en Paulus zegt niet veel anders. Franciscus heeft die eenheid van de schepping wel heel erg goed begrepen en ervaren. Broeder zoon en zuster maan. Het is niet voor niets dat de bekende oosterse wijsgeer en leermeester Mansuk Patel, zo veel bewondering voor hem heeft.

Zonder H. Geest is het evangelie dode letter.

Ja, papier is geduldig, dat is een ironische manier om te zeggen, dat er verschil is tussen mooie woorden en doen. Maar door de H. Geest zullen we er soms toch in slagen onszelf te overtreffen en iets van de evangelische idealen te verwezenlijken. De praktijk van alle dag laat zien dat we falen, maar ook soms slagen.

Zonder de Geest is Jezus verleden tijd.

Ja, is de vraag heel vaak, wat moet ik met Jezus van Nazareth. Het is allemaal al zo lang geleden. Het is wel fraai wat Hij gezegd heeft, maar wat geweest is, is geweest. Maar door de H. Geest, die ons gegeven is, gaat de zaak van Jezus gewoon door, Want het betekent, dat Jezus onder ons aanwezig is en dat God gewoon doorzet.

Bijna had ik nu gezegd, we hebben Pinksteren, inmiddels achter de rug, maar dat is fout. Pinksteren blijft. Maar ik kwam erop doordat het afgelopen zondag Drievuldigheidszondag was. Het feest van het Godsmysterie van Vader, Zoon, H. Geest.

Vreemd eigenlijk, dat Geest als laatste komt, terwijl de Geest van God juist in onze bijbel als eerste in beeld komt. Ik zei het al in de in het welkom. De geest van God zweefde over de wateren. Als schepper Geest.

Ook in onze drie vieringen over Vader, Zoon en H. Geest, is de viering over de Geest, de laatste van de drie. En in ons kruisteken. Toch eens over nadenken. Als afsluiting van onze drie vieringen, en vanwege Drievuldigheidszondag, wil ik tenslotte een stukje overweging laten horen van de Vlaamse dominicanen over de Drie-eenheid. Ik heb het van internet geplukt als preek voor de zondag. De dominicanen zijn per slot van rekening predikheren en ze gaan met hun tijd mee. Dat stukje alleen al rechtvaardigt, dat u hier bent gekomen.

De gehele roos

Ik hou niet zo van het kapot analyseren van mooie dingen. Als je wilt weten wat een roos is, dan moet je ze in de tuin zien opgroeien. Dan volg je het wonder van een kleine kleurloze knop die beloftevol aanbloeit en op een morgen uitbarst in een heerlijke waaier van fluwelen blaadjes. Dan zie de strenge stengel met doornen, de fors ingeplante bladeren en als je geluk hebt, ruik je de zachte verleidende geur. Rozen staan lang in een tuin en ze 'hebben' iets.

Rozen zijn niet voor niets de lievelingsbloemen van verliefde mensen. Maar laat een botanicus een roos uit elkaar rafelen en je houdt niets meer over. Wat kroonblaadjes, slap op papier gelegd. Kelkblaadjes, een stamper, alles wat een andere bloem ook heeft. Maar weg is de roos, weg de magie van geliefden. Analyses zijn goed en waardevol, maar als je echt iets wilt bijleren moet je ook het geheel bekijken, niet alles uit elkaar rafelen.

De hele analyse van de drie-eenheid van God is dus aan mij een beetje verloren. Dat is voer voor theologen, maar het brengt me niet dicht bij Hem.

Oké, de ervaring leert me, dat er verschillende facetten aan God zijn. Je hebt het mysterieuze het hele grote, dat wat niet te begrijpen is, ons overstijgt. Dat zou je de Vader kunnen noemen, God boven mij. Je hebt wat leeft in mensen aan zorg en wederzijdse hulp, aan menselijke kennis en bekwaamheid. Dat zou de je Zoon kunnen noemen, God in de geschiedenis, God naast mij. En je hebt de innerlijke Drijfveer, de stuwende Liefde, de verre Hoop die in elke mens woont en ons steeds weer verder doet gaan. Dat zou de H. Geest kunnen zijn, God in mij. Zo heb je de Drie. Maar echt vooruit helpt die analyse me niet. Begrijp ik God daardoor beter? Kom ik dicht bij hoe hij is? Ik hou van rozen en ik probeer intens veel van God te houden. Geef mij maar het geheel! (Myrjam De Keyser)

Peter Werkhoven
27 mei 2005